

عنوان مقاله:

اسماعیلیه در کرمان از آغاز شکل گیری تا پایان دوره سلجوقیان کرمان

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس بین المللی مطالعات میان رشته علوم انسانی و اسلامی ایران (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

حسن بهزادی گودری - دانش آموخته دکتری رشته تاریخ اسلام، دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

از جمله مهم ترین فرقه هایی که در سرزمین ایران از جایگاه برجسته ای برخوردار بود فرقه اسماعیلیه است. آنان دامنه فعالیت خود را در نواحی مختلف ایران گسترش دادند و ایالت کرمان نیز به تدریج به یکایک مهم ترین کانون های فعالیت آنان تبدیل شد. سرزمین کرمان به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و دوری از مرکز خلافت اسلامی و نیز روحیه ساگار ساکنانش، محیطی مساعد برای گسترش اندیشه های فرقه اسماعیلیه به شمار میرفت. به گونه ای که در سده های سوم و چهارم هجری، با مهاجرت دیلمیان اسماعیلی مذهب و دیگر ساکنان مناطق جبال به این منطقه، زمینه لازم برای رشد و نمو این فرقه فراهم آمد. این پژوهش با استفاده از روش کتابخانه ای و سندکاوی و نیز با بهره گیری از شیوه توصیفی-تحلیلی به بررسی جوانب موضوع میپردازد. آنچه هدف این پژوهش است در وهله اول بررسی زمینه های قدرت گیری فرقه اسماعیلیه در سرزمین کرمان و سپس واکاوی روابط آنان با قوم قفص و نیز سلاجقه کرمان میباشد. یافته های این پژوهش نشان میدهد قوم قفص در جنوب ایالت کرمان در اواسط سده چهارم هجری به خلفای فاطمیان گرایش داشتند و این احتمال وجود دارد که با کوششهای ابویعقوب سجستانی که واپسین سالهای حیات خود را در حدود همین سالها، در مناطق جنوب شرق ایران و در نزدیکی ایالت کرمان سپری کرده است. تغییرگرایش از انتظار ظهور امام زمان به امامت فاطمیان انجام گرفته باشد. همچنین باید اضافه کرد که از برجسته ترین گروه هایی که از جانب داعیان فاطمی در سواحل بلوچستان و مسیر تجارت خلیج فارس به نواحی داخلی ایران به عنوان تامین کننده مقاصد و اهداف فاطمیان به شمار میرفتند، قوم قفص در جنوب ایالت کرمان بودند که بنا به شواهد تاریخی روسای آنها سرتاسر سواحل دریا عمان تا اقصای مکرانات را در کنترل خود داشتند و خلافت فاطمیان در رقابت تجاری با خلفای عباسی با جذب و جلب حمایت و پشتیبانی روسای قوم قفص و بهره گیری از قدرت نفوذ آنان، امنیت تجارت خلافت عباسیان را در این ناحیه با تهدید و خطرات جدی مواجه نمودند. یافته دیگر این پژوهش نیز حکایت از آن دارد که اسماعیلیان در دوران سلاجقه کرمان قدرت بسیاری یافتند و توانستند ایرانشاه حاکم سلجوقی کرمان را به کیش اسماعیلی درآورند.

کلمات کلیدی:

اسماعیلیه، قوم قفص، سلجوقیان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1535679>

